

Gün Dökümleri

Arif AY

GÜNLÜK

Arif Ay: 1953'te Bor/Niğde'de doğdu. İlk ve ortaokulu Ankara, liseyi Bor'da okudu. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (1988). Bir kamu kuruluşunda eğitim şefi olarak çalıştı (1974-76). 1974-1976 yılları arasında, MTTB Ankara başkanlığı yaptı. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu'nda müşavir olarak çalıştı. Kırıkkale Üniversitesi'ne öğretim görevlisi olarak geçti. Halen Ankara'da Başkent Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Edebiyat hayatına şiirle başlayan Arif Ay'ın *Denizi Giymek* adlı ilk şiiri 1975'te *Edebiyat* dergisinde yayımlandı. Eyüp Önder, Musa Deniz, Halis Emre ve pek çok müstear isimler de kullandı. *Edebiyat* dergisinin sorumlu müdürlüğünü üstlendi (1977-84). Yazı ve şiirleri *Edebiyat*, *Yedi İklim*, *İkinci Yazıları*, *Kayıtlar*, *Ayane*, *Hece*, *Edebiyat Ortamı*, *İtibar*, *Maballe Mektebi* ve benzeri dergilerde yer aldı. *Millî Gazete*, *Yeni Şafak* ve *Sağduyu* gazetelerinde köşe yazıları yazdı.

Bosna Alevler İçinde adlı çizgi filmin senaryosunu yazdı.

Yayımlanmış kitapları: *Hıra* (1978), *Dosyalar* (1980), *Şiirin Kandilleri* (1983), *Gökyüzü Saatleri* (1986), *İmâ Kitabı* (1989), *Flowering Sky Poems* (1994), *Bin Yılın Destanı* (1992), *Yirmi Yaş Şiirleri* (1995), *Dokuz Kandil* (1997), *Ateş ve Caz* (2001), *Güne Doğan Koşu/Toplu Şiirler* (2006, İkinci Baskı-2015), *Şiirimin Şehirleri* (2011) *Dipköşe* (2016) adlı şiir kitapları, *Saat Yirmidörtte Saksafon Dersi* (1991) adlı öykü kitabı, *Gece Yazıları* (1993) adlı deneme kitabı, *Anne Hikâyeleri* (1991), *Türk Edebiyatında Anne Şiirleri* (2001), *Türk Edebiyatında Çocuk Şiirleri* (2001) adlı derleme kitapları bulunmaktadır. Mart 2010'dan Mart 2015'e kadar, aylık edebiyat dergisi *Edep*'i 60 sayı olarak çıkardı. *Edebiyat Ortamı* dergisinin yayın yönetmenliğini yapmaktadır.

Gün Dökümleri

Arif Ay

Cümle Yayınları- 51

Günlük Dizisi- 8

•

Yayın Yönetmeni: Muhsin METE

•

GÜN DÖKÜMLERİ/Arif AY

•

Yayına Hazırlayan: Erdem DÖNMEZ

•

Teknik Hazırlık

Kelime Yayıncılık

•

Kapak ve Sayfa Tasarımı

Sarakusta

www.sarakusta.com.tr

•

© *Bu kitabın tüm yayın hakları, yazarıyla yapılan sözleşme gereğince,*

Kelime Yayıncılık'a aittir.

•

Birinci Baskı, Ocak 2017

ISBN: 978-605-9147-44-6

•

Kelime Yayıncılık Reklam Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 31337

Reşit Galip Cad. Hatır Sok. Nu: 23/2 06700 GOP / ANKARA

Telefon: (0312) 437 08 85-437 08 86 Faks: (0312) 437 08 87

•

www.cumleyayinlari.com

e-posta: bilgi@kelimeyayincilik.com

•

Baskı: Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

www.dumat.com.tr

•

Cümle Yayınları, Kelime Yayıncılık'ın tescilli markasıdır.

Sunuş

Beş yıl boyunca her ay *Edeþ* dergisinde *Gün Dökümleri* genel başlığıyla yayımlanan bu metinler günlük türüne dâhil edilebilir mi bilmem. Günlüğün ya da güncenin edebî tür olarak genel geçer bir formatının olduğunu hepimiz biliriz. Bir kere metinler gün, tarih, hatta saat belirtilerek yazılır. Oysa bu kitapta yer alan metinler tarih olarak aylarla bölümlenir. Bundan dolayı günlük yerine aylık olarak adlandırılmaları gerekir doğal olarak. Aylık diye edebî bir tür olmadığına göre, günlük formatına da uymadığı için *Gün Dökümleri* demek en uygun adlandırmadır.

Günlükler birer iç dökme metinleridir. Yazar kâğıda yaza yaza yalnızlığını azaltırken yaşadığı zamana da tanıklık etmiş olur. Kuşkusuz bu iç konuşmalar arasına bazen bir yaşanmışlık, bazen bir gözlem, bazen de çatışmalar, sorgulamalar, karşı duruşlar girer. Bahçıvan eli değmemiş bir bahçenin doğal hali neyse bu metinler de o ölçüde doğallığa sahiptir diyebiliriz.

Neden yazıldığına gelince, akıp giden zamana tanıklık etme çabasından başka bir şey değildir. Belleğin hatırlama özelliği olduğu kadar unutma özelliği de vardır. Bu yüzden yaşadıklarımız, yaşadıklarımız karşısında duygu, düşünce ve tutumlarımız kaydedilmediği zaman unutulur gider. Bunun önüne geçmenin yolu yazmaktır. Kaydederek kaybetmeyiz. Yaşadıklarımız, gözlemlerimiz, duygu ve düşüncelerimiz o an için bize kayda değer görünmeyebilir. Önemsiz bulduğumuz, kayda değer görmediği-

miz o şeylerin bir zaman sonra ne kadar önemli şeyler olduğuna tanık oluruz.

Günlük okumayı severim. Okuduğum günlüklere imrenme beni de günlük tutmaya yönlendirdi. Fakat bunu sürdüremedim. Yılın başında başlayıp ortasında bıraktığım yarım kalmış pek çok defter var. Bunların yarım kalışına hep hayıflanırım. Bu yüzden günlüklerini defter defter yayımlayan Miguel de Unamuno'ya hep gıpta etmişimdir.

Ve Günler Yürümeye Başladı'nin yazarı Eduardo Galeano bu Önsözünü yazdığı tarihte günlüğünde şunu yazmış:

“Dünyanın güneyini ılık ilkbahar gecelerinde erkek cırcırböcekleri dışı cırcırböceklerini çağırırlar. Onları dört kanatlarını birbirine sürterek çağırırlar. Bu kanatlar uçmayı bilmez. Ama şarkı söylemeyi bilir.” (s. 330)

Hangi türde olursa olsun yazmak, şarkı söylemek değil mi uçmayı bilmeyen bizler için.

Bizim edebiyatımızda da bu türün ustası Ataç'tan ziyade Salah Birsel'dir.

Mercimek Ahmet der ki: “İnsanın dışındaki ayıbından, içindeki ayıbı çok olur.”

Ayıp ettiyse af ola...

Günlüğümü yayına hazırlamadaki katkısından ötürü Erdem Dönmez'e ve yayını gerçekleştiren **Cümle Yayınları** yetkililerine teşekkür ederim.

2011

Ocak

Belgesel

Nuri Pakdil belgeseli için İstanbul'dayız.

Bir belgesel için olmazsa olmaz koşullar düşünüldüğünde Nuri Pakdil belgeseli bu koşullarda yapılabileceğin en iyisini gerçekleştirmiş bir belgesel. Emegi geçenleri kutluyorum. Harbiye'de İstanbul Radyosu'nun salonunda belgeseli izlerken yetmişli yılların tozlanmış anıları bir bir canlandı belleğimde.

Üniversiteye başlayışım. Nuri ağabeyle tanışmamız. *Edebiyat*'ın on beş yıllık serüveni ve onun hayatımdaki yeri. Hüzünlendim, ama büyük bir onurla izledim belgeseli. *Edebiyat*'lı yıllara duyduğum özlemin içimin derinliklerinden kabara kabara taşma noktasına gelişini de bu denli somut hissetmemiştim o geceki kadar.

Belgeselin öncelikli olarak iki temel yararı var. Birincisi Nuri Pakdil'le ilgili şurada burada, sanal ortamlarda dolaşan yalan yanlış şehir efsanelerinin önü alınmış olacak. İkincisi ise Nuri Pakdil'in düşünce dünyasının kavranması ve kitaplarının okurlarca daha bilinçli okunması.

Ankara'ya dönerken Kartal Eğitim Hastanesi'nde tedavi gören Ali Haydar Haksal'ı ziyaret ettik.

Mevlâna

Her yıl olduğu gibi bu yıl da “Mevlâna'yı Anma Törenleri” siyasilerin de katılımıyla Konya'da gerçekleşti. Törenin açılış konuşmasını yapan Kültür Ve Turizm Bakanı'nın şu sözü önemliydi: “Artık Mevlâna'yı anma yerine anlamaya çalışalım.”

Mevlâna, yıllardan beri ülkemizde folklorik bir unsur olarak takdim edildi. Ney eşliğinde sema gösterisinden ibaret bir Mevlâna algısı. Ötesi yok. Bırakalım bir Mevlâna akademisini, bir Mevlâna enstitüsünü, üniversitelerimizde bir Mevlâna kürsüsü bile yok ne yazık ki.

New York'ta Beş Minare

Bitlis'te Beş Minare New-York'a nasıl taşınmış merakıyla izledim filmi. İslâm'ı şiddete ve birkaç saçma ritüele indirgeyen bir senaryo ve sinema diline uygun olmayan abartılı aksiyon sahneleri...

Herkes bildiği işi yapsa. Türkücü türkülerini söylese, senarist senaryo yazsa, yönetmen film çekse.

Mektup

Stefan Zweig'ın *Dostlarla Mektuplaşmalar* ını okuyorum.

Mektubun hayatımızdan çıkışı ne hazin! Eskiden yazarlar, şairler ne çok mektuplaşmış meğer. “Az önce Londra'ya

döndüm ve hemen masanın başına geçip yığınla mektubu gözden geçirmeye başladım.” diyor, Stefan Zweig.

Kitapta Rilke'den Hermen Hesse'e, Maksim Gorki'den Sigmund Freud'a, Stefan Zweig'ın dostlarından gelen mektuplar ve Zweig'ın dostlarına yazdığı mektuplar yer alıyor.

İşte Hermen Hesse'in hasta yatağından Zweig'e yazdığı bir mektup:

Sevgili Bay Zweig!

Locarno, 10 Kasım 1920

Güzel mektubunuz beni yatakta yakaladı! Montagnola'da bana bakacak biri olmadığı için şimdi burada, Locarno'da bir dost doktorun kliniğinde kalıyorum. Yavaş yavaş kendime geliyorum. Satırlarınız beni çok sevindirdi; sizi sık sık anımsıyor, kendimi size yakın hissediyorum. Günün birinde seyahat etmeye karar verirsem ve pasaport bürosuna gitmek çekingenliğimden de kurtulursam, Salzburg'a yine gelmek isterim. Uzun bir yolculuk sayılmaz.

Tanışlarınıza selamlarımı söyleyin!

Size de içten selamlar.

H. Hesse

*

Bir dostun bir dosta kitap ulaştırma heyecanı:

Viyana 1. bölge Rathhaus caddesi 17 {Aralık 1906}

Çok saygıdeğer Rilke,

Bundan üç hafta önce şiir kitabım *Eski Çelenkler*'i Berlin-Grünwald adresinize yollamak cüretinde bulunmuştum. Ancak şimdi üzülerek öğrendim ki siz şu sıralar İtalya'da

ikamet ediyorsunuz. Eđer kitap oradaki adresinize yollanmadıysa, yeni bir nüshasını sunabilmem için bunu bana bir tek satırla lütfen bildirin. Çünkü bu kitabımın elinize ulaşması benim için çok önemli.

Çok içten dostlukla ve derin saygılarla.

Stefan Zweig

Trafik Cezası

Şinasi Sahnesi: *Trafik Cezası* oyunu.

Kadro:

Yazan: Paolo Levi

Çeviren: Tarık Levendođlu

Yöneten: Aclan Büyüktürköđlu

Dekor Tasarım: Aytuğ Dereli

Giysi Tasarım: Ceren Karahan

Işık Tasarım: Zeynel Işık

Asistanlar: Ünsal Coşar, Gonca Erçil

Sahne Amiri: Sibel Boztaş

Kondüvit: Mehmet Şişeci, Ceyhun Horasan

Suflöz: Şenay Kantarcı

Işık Kumanda: Metin Çatma

Dekor Sorumlusu: E.Metin Benli

Aksesuar Sorumlusu: Ersin Çelik, Burak Uyanık

Rol Dağılımı:

Mithat Erdemli

Şemsettin Zırlılı

Ünsal Coşar

Ercan Eker

Ali Fuat Davutođlu

Aykut Ünal
 Edip Tümerkan
 Eren Oray
 Ebru Sungar
 Haydar Gültepe
 Tuncer Yiğci
 Ahmet Türkoğlu
 Hülya Dizmen
 Mehmet Gökçer

Oyun Hakkında:

26 Ekim’de dünya prömiyerini yapan Paolo Levi’nin yazdığı *Trafik Cezası* isimli oyun bir hafta boyunca Şinasi Sahnesinde izleyici karşısına çıkıyor. Oyun hakkında hiçbir bilgi edinmeden izlemeye kalkışanların ilk on beş dakikadan sonra oyundan koptuğunu bizzat gözlemledim. Oyun elli yıl önce yazılmış olmasına rağmen henüz güncelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş. Oyun başlamadan yirmi dakika önce girdiğim salonda beni sahnenin düzeni çok etkiledi. Şimdiye kadar hiçbir Devlet Tiyatrosu oyununda böylesine ustalikle hazırlanmış bir sahne ile karşılaşmadım. Tek dekorlu sahnede her durum için birçok şey düşünülmüş. Beş kattan oluşan sahnede her kat ayrı bir durumun ön hazırlayıcısı konumunda. Sahne tasarımı için Aytuğ Dereli görevlendirilmiş. Oyunda ise yine Ankara Devlet Tiyatrosu oyunu olan *Bir Savaş Hikâyesi* kadrosundan isimler var. Başrol ise Mithat Erdemli’ye ait. Oyun erken tiyatro izleyicileri için ağır sayılabilecek bir konumda duruyor. Ama bu durumda bile sahnesiyle, başrolüyle diğer oyuncularıyla tipik bir Devlet Tiyatrosu oyunu ve zamanınız varsa görmekte, üzerine düşünmekte fayda var. Özellikle de yalnız-

sanız, tiyatroda yanınızda kimse yoksa, bu oyun işte ancak öyle bir koşulda zevkli olur. İyi izlemeler.

Artık kapana girdin bir kere, tıpkı yeni doğan çocuk gibisin. Çivilendin buraya. Neden ve niçin olduğunu bilmeden, tıpkı bir iğneyle belinden tahtaya raptedilen kelebek gibi. Burada bir tek kapı, yalnız giriş kapısı vardır dostum ve yaşamak bizatihi bir suçtur...

Bazı şeylerin izahı mümkün değildir. İnsan o neticeye kendisi varmalıdır.

Şubat

Bursa

Bursa Büyük Şehir Belediyesi Kültür A.Ş. Pınarbaşı Sosyal Tesisleri'nde güzel bir etkinlik başlattı: *Şiirin Yolcuları*. Her ay bir şairin davet edildiği etkinliğin programını Âdem Turan ve Sıddık Ertaş hazırlayıp sunuyorlar. *Şiirin Yolcuları*'nın geçen ayın konuğuydum. Program özgeçmişimin görsel materyallerle sunumuyla başladı. Ardından Âdem Turan'ın ve Sıddık Ertaş'ın yönelttiği sorularla iki saatlik bir söyleşi gerçekleşti. Programın son bölümünde ise izleyicilerin sorularına yer verildi.

İzleyicilerin beğenilerini dile getirdikleri, temposu yüksek, verimli, hoş bir program oldu. Kültür A.Ş.'nin program anısına verdiği armağanı değerli şair Yasin Doğru'nun elinden almak da hoş bir sürprizdi benim için. Değerli şair Cevat Akkanat'ın program öncesi "Ağabey Cahit Çollak Bey gelemeyecek. Size selâmı var." diyerek verdiği İsmail Hakkı Bursevî'nin *Mi'râciye*'si de bir başka sürprizdi. Bursa'nın kültür kalelerinden biri olan Sır Yayıncılık ve Uludağ Yayınları sorumlusu Cahit Çollak Bey'e bir kez daha teşekkür ediyorum. Tabii başta Kültür A.Ş. Genel Müdürü Rıfat

Bakan'a, Âdem Turan'a, Sıddık Ertaş'a ve programa katılan şiir dostlarına da...

Posta Kutusu

Edep'in posta kutusu her ay bana değerli armağanlar sunar. Bunlar şiir göğünün yıldızları olan dergiler ve kitaplardır. Kimi uzaklardan, kimi yakınlardan gelir. Ankara'dan *Sincan İstasyonu*, İstanbul'dan *Ay Vakti*, *Mühür*, İzmir'den *Dize*, Bursa'dan *Akatalpa*, Rize'den *Mavi Yeşil*, Nazilli'den *İskele*, Niğde'den *Akpınar*, Elazığ'dan *Paye*. Bunlara bu ay Kayseri'den *Çıngı* da eklendi.

Çıngı Ocak-Şubat 2011 sayısında Mustafa Ferit Yıldız'ı yani *Ozan Hazanî*'yi dosya yapmış. Dergide yer alan şiirler, eski edebiyatımızın âşıklık geleneğini devam ettiren şiirler. Bakınız Ozan Duran Tamer günümüzün genç şairlerini Âşık Veysel'e nasıl şikâyet ediyor:

*Veysel Baba yeni yetme ozanlar
Neler neler yazıyorlar bir görsen
Şair oldu yel esmeden tozanlar
Öz Türkçeyi bozuyorlar bir görsen
(...)
Duran'ım der bezer oldum serimden
Çaylar ırmak oldu alın terimden
Aman Veysel Baba kalkma yerinden
Çok havalı geziyorlar bir görsen*

Borges

Borges'i okuyorum. *Şu Şiir İşçiliği* (Deki Basın Yayın) Mu-